

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1193/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208371
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312208371.1

Uznesenie

Z. Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., Gr?sslingova 4, Bratislava, proti žalovanému Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 10.12.2013, č. k. 6C/214/2012-55, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá mu mala byť spôsobená okresným súdom v exekučných konaniach tvrdým nesprávnym úradným postupom. Žalovanej náhrady trov konania nepriznal. Prvostupňový súd po preskúmaní dôvodov a argumentácie uvedenej v žalobnom návrhu konštatoval, že nie je možné žalobe vyhovieť, a to už prima facie, bez potreby dokazovania, resp. na základe notoriety vo vzťahu k žalobcovi a jeho podnikateľskej činnosti. Poukázal na argumentáciu ohľadne vzniku tvrdenej majetkovej ujmy a zdôvodnenie nemajetkovej ujmy žalobcom. K tvrdenej materiálnej ujme súd zhodnotil, že žalobca vyčíslením a charakteristikou účelne vynaložených nákladov mienil vznik skutočnej škody v dôsledku zmenšenia jeho majetku podľa § 442 ods. 1 OZ. Za problematické označil dva aspekty - jednak vyčíslenie nákladov vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci, druhým príčinnú súvislosť ich vzniku. Pri nákladoch nejde zrejme o presné vyčíslenie zodpovedajúce skutočnosti v zmysle kauzálnej väzby na tvrdené prietahy v konkrétnom exekučnom konaní, ale len paušalizovaná suma vyčíslená neznámym spôsobom, z neznámych východísk hodnôt bez ohľadu na to, či pri uplatňovaní konkrétneho nároku v exekučnom konaní došlo k prietahom v určitom časovom rozsahu, s určitým počtom potrebných podaní na súd, reakcií na výzvy alebo rozhodnutia súdu, a teda spotrebou konkrétneho množstva a rozsahu administratívnych prác, úkonov, výdajov na poštovné a pod. Problematickým je aj právne zdôvodnenie nároku vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci, najmä vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu súdu. Poukázal na povinnosť súdu ex offio podrobiť rozhodcovský rozsudok skúmaniu z hľadiska ochrany spotrebiteľa, keď prioritnou je dôslednosť skúmania a nie 15-dňová lehota stanovená na udelenie potvrdenia. Nedodržanie tejto lehoty nemôže mať za následok nesprávny úradný postup, pokiaľ si súd splnil povinnosť uvedeného riadneho preskúmania exekučného titulu. Súď neprijal argumentáciu žalobcu, že v dôsledku takéhoto postupu súdu nebude možné dlžnú sumu voči dlžníkovi žalovať pred všeobecným súdom a následne ju vymôcť. Pokiaľ súď po preskúmaní rozhodcovského rozsudku dospeje k záveru, že ide o vadné rozhodnutie, resp. nespôsobilý exekučný titul, je tým prelomená jeho materiálna právoplatnosť aj spôsobilosť byť prekážkou pre riadne sporové konanie pred všeobecným súdom. Zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia, resp. posudzovaním exekučného titulu vznikla žalobcovi majetková ujma, nie je však v dôsledku nezákonného, ale zákonného postupu exekučného súdu. Vzhľadom na zdôvodnenie majetkovej škody žalobcu v zmysle žaloby je toto neprípustné a nemožno mu vyhovieť. Pri nemajetkovej ujme súď poukázal na neprípustnú paušalizáciu náhrady škody, vychádzajúc z rozhodovacej praxe

ústavného súdu s tým, že nedostatok by mohol byť konvalidovaný pokiaľ by dokazovaním mohol súd dospieť k možnosti konkretizácie následkov vo vzťahu ku konkrétnemu exekučnému konaniu a pochybeniam súdu. Súd pri tomto nároku v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. musí zohľadňovať osobu poškodeného, okolnosti, za ktorých k ujme došlo, závažnosť následkov. Pritom notoriou v súčasnosti je osoba žalobcu a jeho obchodné praktiky vo vzťahu k spotrebiteľom, ktorým poskytoval úvery. Nespočetnekrát pri preskúvaní týchto praktík súdom alebo orgánmi Európskej únie došlo ku konštatovaniu rôznych zákonu odporujúcich postupov, ktorými žalobca zámerne vyvolal stav nerovnováhy v právach účastníkov úverových zmlúv v neprospech spotrebiteľov. Klientom zásadným spôsobom sťažil uplatnenie ich spotrebiteľských práv a rozhodovanie sporov presunul na rozhodcovské súdy, ktoré sa aj pri skúmaní Európskej komisii javili ako predpojaté a neuplatňujúce právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Súd vychádzal zo zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo, a preto neuznal žalobcove argumenty a uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za nedôvodný a od základu pomýlený. Z dôvodu hospodárnosti konania neskúmal ďalšie okolnosti tvrdené sporovými stranami, ani nevykonával ďalšie dokazovanie vo veci. Žalobný návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie. Tvrdil, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. (odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom), § 205 ods. 2, písm. a) O.s.p. vo veci rozhodoval vylúčený sudca, § 205 ods. 2, písm. a) O.s.p. súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vytýka prvostupňovému súdu, že vec prejednal v neprítomnosti účastníkov, postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. aj napriek tomu, že žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody, zároveň predložil listiny spájané s označenými dôvodmi. Rozsiahlym podaním upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že zákonného sudcu je potrebné z konania vylúčiť pre jeho zaujatosť v tejto veci. Poukázal v tomto smere na rozhodujúcu prax niektorých krajských súdov v SR. Súd rozhodol napriek tomu, že žalobca ho oboznámil s tým, že trvá na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré však bude vedené pred nestranným sudcom na nestrannom súde. Vytýka súdu, že sa dopustil viacerých omylov pri uvedení lehôt na vydanie rozhodnutia s tým, že konštatuje ich dodržanie napriek tomu, že časové úseky tomu nenasvedčujú. Ďalej vytýka súdu, že mu neumožnil oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a dať mu možnosť vyjadriť sa s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Rozhodol bez toho, aby mohol žalobca ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu a vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Ďalej vytýka porušenie práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, keď sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie napriek tomu, že v tejto veci nebolo možné bez nariadenia pojednávania rozhodnúť. Poukazuje na skutočnosť, že sa žalovaná k veci nevyjadrila napriek výzve súdu a doručenému žalobnému návrhu, preto mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. K uplatnenej majetkovej škode vytýka súdu ignorovanie všetkých tvrdení o vzniknutej majetkovej škode vzhľadom na udržiavanie a správu informačného systému, zároveň vytýka súdu nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k záveru, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navrhol zrušiť rozsudok okresného súdu a vrátiť mu vec na opätovné prejednanie.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. Napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 205 ods. 2, písm. b) O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z predloženej veci odvolací súd zistil, že okresný súd uznesením zo dňa 25.06.2013, č. k. 6C/214/2012-17 spojil na spoločné konanie celkom 36 vecí zo senátu 6C s tým, že tieto budú vedené pod sp. zn. 6C/214/2012.

Okresný súd vytýčil pojednávanie na deň 10.12.2013. Zo spisu je zistené, že na termín pojednávania dňa 10.12.2013 predvolal okresný súd účastníkov už dňa 14.11.2013, predvolanie dostali obaja účastníci dňa 19.11.2013, o čom svedčia doručky založené v spise pri č. l. 38. Žalobcoví (právnemu zástupcovi) bolo zároveň doručené vyjadrenie žalovanej strany. Zo spisu je zrejmé, že účastníci sa na pojednávanie nedostavili, na čo súd uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Vzhľadom na uvedené neobstojí tvrdenie, že vo veci sa neuskutočnilo ústne pojednávanie tak, ako to v odvolaní tvrdí žalobca.

Zo spisu je ďalej zistené, že písomným podaním doručeným súdu dňa 06.12.2013 navrhol žalobca súdu zrušiť nariadené pojednávanie z dôvodu objektívneho porušenia zásady neustrannosti súdu a sudcu. Zároveň v tomto podaní navrhol prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednáváním veci. O návrhu na prerušenie konania rozhodol súd samostatným uznesením tak, že návrh na prerušenie konania zamietol, keď nezistil dôvod na žalobcom navrhovaný postup.

Zo zápisnice o pojednávaní odvolací súd ďalej zistil, že v tejto sa nachádza zápis „oboznamuje sa obsah spisu 6C/214/2012.“ Na to bolo vyhlásené uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a následné uznesenie, ktorým súd vyhlásil dokazovanie vo veci za skončené. Na to bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol s tým, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Odvolací súd ďalej vzhľadom na obsah spisu konštatuje, že v spise 6C/214/2012 sú založené všetky spisy, ktoré sú vedené pod touto spoločnou spisovou značkou tak, ako to vyplýva z uznesenia o spojení vecí. Odvolací súd však zistil, že k týmto spojeným veciam sú pripojené exekučné veci okresného súdu, z ktorých odvodzuje žalobca svoj návrh o náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Samotný žalobca v návrhoch na začatie konania neuvádza čísla exekučných spisov, uvádza len spisovú značku, pod ktorou sú jednotlivé veci vedené u súdneho exekútora. Rovnakým spôsobom veci identifikoval v napadnutom rozsudku aj prvostupňový súd. Odvolací súd zistil, že prvostupňový súd k spojenému spisu pripojil aj niektoré veci exekučného súdu, ktoré sa týkajú spojených vecí (4Er/1009/2011, 2Er/776/2010, 2Er/774/2010, 11Er/301/2010, 2Er/775/2010, 11Er/302/2009, 2Er/1464/2009, 2Er/2020/2010, 2Er/779/2010, teda celkom 9 exekučných spisov). Z obsahu zápisnice nevyplýva, že by súd vykonal dokazovanie navrhnutými dôkazmi (tzn. exekučnými spismi v zmysle jednotlivých spojených vecí), a to nielen tých, ktoré k spisu pripojené nie sú, ale ani tými, ktoré k spisu pripojené sú.

Odvolací súd je z úradnej povinnosti povinný prihliadať v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie veci. Takýmto následkom môžu byť predovšetkým vady vzniknuté nesplnením niektorej z procesných podmienok, t. j. účasťou vylúčeného sudcu pri rozhodovaní, odňatím možnosti niektorému z účastníkov konať, porušením predpisu o spôsobe vykonania dôkazu a pod. Po preskúmaní rozhodnutia napadnutého odvolaním konštatuje odvolací súd vady konania pred súdom prvého stupňa, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto vady spočívali v porušení predpisu o spôsobe vykonania dokazovania, resp. nevykonania dokazovania, keď zo samotnej zápisnice, ale v konečnom dôsledku aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd v tejto veci (v spojených veciach) žiadne dokazovanie nevykonával. Vzhľadom na zistenú skutočnosť, že prvostupňový súd rozhodol napriek tomu, že žiadnym spôsobom nevykonával

dokazovanie vo všetkých spojených veciach, nepostupoval teda v súlade s treťou časťou, druhou hlavou občianskeho súdneho konania, prvostupňový súd rozhodol na základe vlastných poznatkov o prejednávanej veci z obdobných súdnych konaní bez toho, aby postupoval v súlade s ústavou garantovaným právom na súdnu ochranu v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“ V tomto prípade síce nebolo porušené právo vec verejne prerokovať, pretože žalobca mal možnosť zúčastniť sa vytýčeného pojednávania, tohto práva sa vzdal bez dôležitého dôvodu, neoznámil žiadny závažný dôvod, pre ktorý sa na pojednávanie nedostaví, ani sa z pojednávania z takéhoto dôvodu neospravedlnil a nežiadal o odročenie. Samotná žiadosť o zrušenie pojednávania a prerušenie konania nemôže byť považovaná za dôvod pre to, aby súd v konaní, ktoré bolo riadne vytýčené, nepokračoval a prípadne aj nerozhodol. Za chybný postup teda odvolací súd v tomto prípade považuje konanie prvostupňového súdu, ktorý napriek tomu, že dokazovanie vo veci nevykonal, hodnotil uplatnený nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. tak, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku na základe jeho poznatkov o účastníkoch v iných obdobných konaniach, čo odvolací súd považuje za neprípustné a za taký postup, na ktorý musí ex offo v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p. prihliadnuť. Súd preto ustálil, že v danej veci došlo postupom súdu k vade konania podľa § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. Vzhľadom na uvedenú závažnú procesnú vadu nemôže byť napadnuté rozhodnutie kvalifikované ako správne. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu s poukazom na § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p. zrušil a podľa odseku 2 mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd v ďalšom konaní je povinný postupovať v zmysle Občianskeho súdneho poriadku takým spôsobom, že vykoná dokazovanie v súlade s ust. § 122-124 O.s.p. a k ich vyhodnoteniu dôkazov v zmysle § 132-136 O.s.p. O spôsobe dokazovania musí svedčiť zápisnica o súdnom pojednávaní, ktorá musí mať splnené náležitosti podľa § 40 O.s.p. a § 52 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy.

V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd aj o náhrade trov celého konania.
Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.